

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 26. januára 2010*

Vo veci C-362/08 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 7. augusta 2008,

Internationaler Hilfsfonds eV, so sídlom v Rosbachu (Nemecko), v zastúpení:
H. Kaltenecker a R. Karpenstein, Rechtsanwälte,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: P. Costa de Oliveira, S. Fries a T. Scharf, splnomocnení
zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, R. Silva de Lapuerta a C. Toader, sudcovia C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Schiemann (spravodajca), M. Ilešič, J. Malenovský, U. Löhmus a J.-J. Kasel,

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. júna 2009,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. septembra 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- ¹ Organizácia Internationaler Hilfsfonds eV (ďalej len „IH“) sa svojím odvolaním domáha zrušenia rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 5. júna 2008, Internationaler Hilfsfonds/Komisia (T-141/05, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým uvedený súd zamietol ako neprípustnú jej žalobu smerujúcu k zrušeniu rozhodnutia Komisie Európskych spoločenstiev zo 14. februára 2005, ktorou jej bol zamietnutý prístup k niektorým dokumentom držaným touto inštitúciou (ďalej len „sporný akt“).

Právny rámec

- 2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331) definuje pravidlá, podmienky a obmedzenia práva na prístup k dokumentom týchto inštitúcií, uvedeného v článku 255 ES.

- 3 Článok 2 ods. 1 tohto nariadenia nazvaný „Adresát a rozsah pôsobnosti“ priznáva každému občanovi Únie a každej fyzickej alebo právnickej osobe s bydliskom alebo sídlom v niektorom členskom štáte právo na prístup k dokumentom inštitúcií „v súlade s pravidlami, podmienkami a obmedzeniami určenými v tomto nariadení“.

- 4 Pod názvom „Výnimky“ článok 4 toho istého nariadenia stanovuje vo svojom odseku 3:

„Prístup k dokumentu, ktorý orgán vypracoval pre vnútornú potrebu alebo ktorý orgán obdržal, vzťahujúcemu sa k veci, v ktorej ešte orgán nerozhodol, bude odmietnutý v prípade, ak by zverejnenie dokumentu mohlo vážne narušiť rozhodovací proces orgánu, pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.“

Prístup k dokumentu, ktorý obsahuje stanoviská pre vnútornú potrebu, ktoré sú súčasťou rokovaní a predbežných porád v dotknutom orgáne, bude odmietnutý aj po prijatí rozhodnutia, ak by zverejnenie dokumentu mohlo vážne narušiť rozhodovací proces orgánu, pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.“

5 Článok 4 ods. 7 nariadenia č. 1049/2001 znie:

„Výnimky stanovené v odsekoch 1 až 3 sa vzťahujú iba na obdobie, v priebehu ktorého je ochrana odôvodnená na základe obsahu daného dokumentu. Výnimky môžu platiť najviac na obdobie 30 rokov. ...“

6 Článok 6 toho istého nariadenia nazvaný „Žiadosti“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„Žiadosti o prístup k dokumentu sa podávajú akoukoľvek písomnou formou vrátane elektronickej formy v niektorom z jazykov uvedených v článku [314 ES] a dostatočne presným spôsobom, aby orgán mohol dokument identifikovať. Žiadateľ nie je povinný uviesť dôvod svojej žiadosti.“

7 Pokiaľ ide o postup pri vybavovaní prvej žiadosti, článok 7 ods. 1 a 2 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Žiadosť o prístup k dokumentu sa bezodkladne spracuje. Potvrdenie o jej prijatí sa pošle žiadateľovi. Do 15 pracovných dní od zaevidovania žiadosti orgán buď povolí prístup k požadovanému dokumentu a v danej lehote zabezpečí prístup v súlade

s článkom 10, alebo písomne oznámi dôvody úplného alebo čiastočného zamietnutia žiadosti a informuje žiadateľa o jeho práve podať opakovanú žiadosť v súlade s odsekom 2 tohto článku.

2. V prípade úplného alebo čiastočného zamietnutia môže žiadateľ do 15 pracovných dní od obdržania odpovede od orgánu podať opakovanú žiadosť s požiadavkou, aby orgán prehodnotil svoje stanovisko.“

- 8 Pokiaľ ide o postup pri vybavovaní opakovanej žiadosti, článok 8 ods. 1 a 3 nariadenia č. 1049/2001 stanovuje:

„1. Opakovaná žiadosť sa bezodkladne spracuje. Do 15 pracovných dní od zaevidovania takejto žiadosti orgán buď povolí prístup k požadovanému dokumentu a v danej lehote poskytne prístup v súlade s článkom 10, alebo písomne oznámi dôvody úplného alebo čiastočného zamietnutia žiadosti. V prípade úplného alebo čiastočného zamietnutia žiadosti orgán informuje žiadateľa o opravných prostriedkoch, ktoré má k dispozícii, a to začatie súdneho konania proti orgánu a/alebo sťažnosť ombudsmanovi v súlade s podmienkami stanovenými v príslušných článkoch [230 ES] a [195 ES].

...

3. Ak sa orgánu nepodarí odpovedať na žiadosť v stanovenej lehote, považuje sa to za zápornú odpoveď a podľa príslušných ustanovení Zmluvy o ES má žiadateľ nárok začať súdne konanie proti orgánu a/alebo podať sťažnosť ombudsmanovi.“

Skutkové okolnosti

- 9 IH je mimovládna organizácia založená podľa nemeckého práva, ktorá pôsobí v oblasti humanitárnej pomoci. Dňa 28. apríla 1998 podpísala s Komisiou zmluvu nazvanú „LIEN 97-2011“ (ďalej len „zmluva“) na účely spolufinancovania programu lekárskej pomoci, ktorý organizovala v Kazachstane.
- 10 Dňa 1. októbra 1999 Komisia jednostranne odstúpila od tejto zmluvy a 6. augusta 2001 informovala IH o svojom rozhodnutí prijatom v nadväznosti na toto odstúpenie vymáhať určitú sumu zaplatenú IH v rámci výkonu tejto zmluvy.
- 11 Dňa 9. marca 2002 IH podala Komisii žiadosť o prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy.
- 12 Komisia poslala IH listom z 8. júla 2002 zoznam dokumentov obsiahnutých v štyroch spisoch (ďalej len „list z 8. júla 2002“). V tomto liste, odkazujúc na ustanovenia článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1049/2001, zamietla požiadavku IH o prístup k niektorým dokumentom z prvých troch spisov a k všetkým dokumentom obsiahnutým vo štvrtom spise.
- 13 Listom z 11. júla 2002 zaslanom predsedovi Komisie požiadala IH o úplný prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy.

- 14 Listom z 26. júla 2002, podpísaným riaditeľom riaditeľstva „Európa, Kaukaz a Stredná Ázia“ v rámci Úradu pre spoluprácu EuropeAid (ďalej len „list z 26. júla 2002“), Komisia odpovedala na túto žiadosť takto:

„Odvolávam sa na Váš list z 11. júla 2002 adresovaný predsedovi Prodimu, na ktorý mám odpovedať.

...

V poslednom liste z 8. júla 2002, ktorý ste dostali od Komisie a ktorý sa týkal Vašej žiadosti o sprístupnenie obsahu spisov týkajúcich sa zmluvy..., Vám bol sprístupnený súpis tohto obsahu. Na základe tohto súpisu ste mali informovať služby Komisie o dokumentoch, ktorých kópiu ste žiadali sprístupniť.

V nadväznosti na takúto žiadosť môžete využiť okamžitý prístup k dokumentom, ktoré nepodliehajú nijakému obmedzeniu. Pokiaľ ide o prístup k dokumentom podliehajúcim obmedzeniu na základe článku 4 nariadenia č. 1049/2001, rozhoduje sa spravidla podľa konkrétneho prípadu.

Opätovne poukazujem na pozornosť a prioritu, ktoré služby Komisie venujú Vašej žiadosti.“

- 15 Dňa 26. augusta 2002 IH nahliadla do dokumentov, ktoré jej Komisia sprístupnila.

- 16 Komisia a IH sa neskôr pokúsili o zmier, čo sa týka vymáhania sumy požadovanej Komisiou na základe zmluvy. Na začiatku októbra 2003 však Komisia a IH skonštatovali, že nie sú schopní dospieť k takémuto zmieru.
- 17 IH podala 6. októbra 2003 Európskemu ombudsmanovi sťažnosť vo veci odmietnutia Komisie udeliť jej úplný prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy. Táto sťažnosť bola zaregistrovaná pod číslom 1874/2003/GG (ďalej len „sťažnosť podaná IH“).
- 18 Ombudsman poslal 15. júla 2004 Komisii návrh odporúčania, v ktorom uviedol, že Komisia nesprávne posúdila žiadosť o úplný prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy podanú IH a vyzval Komisiu, aby pristúpila k novému preskúmaniu tejto žiadosti. Okrem toho odporučil Komisii, aby umožnila prístup k týmto dokumentom, ak nemôže preukázať, že prístup k týmto dokumentom zodpovedá jednej z výnimiek stanovených nariadením č. 1049/2001.
- 19 Komisia 12. a 21. októbra 2004 zaslala ombudsmanovi podrobné stanovisko spísané v anglickom jazyku spolu s jeho nemeckým znením (ďalej len „podrobné stanovisko“). V tomto stanovisku najmä uviedla:

„Komisia prijíma návrh odporúčania Európskeho ombudsmana a pristúpila k novému preskúmaniu žiadosti [IH] o prístup k dokumentom [týkajúcim sa zmluvy]. Komisia opätovne preskúmala otázku, či dokumenty uvedené v spisoch č. 1, 2 a 3, ku ktorým bol prístup zamietnutý, ako aj všetky dokumenty spisu č. 4, mali byť sprístupnené v celom rozsahu alebo čiastočne na základe ustanovení nariadenia... č. 1049/2001.“

- 20 V nadväznosti na toto opätovné preskúmanie Komisia súhlasila so zverejnením piatich dokumentov, ku ktorým predtým IH zamietla prístup, a pripojila ich kópie k podrobnému stanovisku.
- 21 Pokiaľ ide o zvyšné dokumenty dotknuté žiadosťou o prístup, trvala na svojom zamietnutí sprístupniť ich IH.
- 22 Ombudsman zaslal IH 18. októbra 2004 kópiu anglickej verzie podrobného stanoviska a 25. októbra 2004 kópiu nemeckej verzie uvedeného stanoviska, pričom ju vyzval, aby predložila v tejto súvislosti pripomienky, čo urobila 22. októbra 2004.
- 23 Ombudsman prijal 14. decembra 2004 konečné rozhodnutie týkajúce sa sťažnosti IH. V závere urobil v bode 3.1 svojho rozhodnutia kritickú poznámku, pokiaľ ide o správnu prax Komisie v prejednávacom prípade. V tejto súvislosti konštatoval, že skutočnosť, že Komisia neposkytla platné dôvody, ktoré by mohli odôvodniť jej odmietnutie prístupu odvolateľa k viacerým dokumentom týkajúcim sa zmluvy, je prípadom nesprávneho úradného postupu. Keďže ombudsman zastával názor, že Európsky parlament nemôže prijať opatrenia, ktoré by mohli podporiť stanovisko IH a jeho stanovisko v danej veci, nepovažoval za užitočné poslať osobitnú správu Parlamentu a v bode 3.5 svojho rozhodnutia rozhodol konanie o uvedenej sťažnosti odvolateľa ukončiť.
- 24 IH poslala 22. decembra 2004 Komisii, opierajúc sa o závery ombudsmana v jeho konečnom rozhodnutí, žiadosť o úplný prístup k dokumentom týkajúcich sa zmluvy v tomto znení:

„...týmto si Vám dovoľujem zaslať formálnu žiadosť o umožnenie [IH] neobmedzeného prístupu k spisom Komisie týkajúcim sa [zmluvy], vrátane všetkých dokumentov, ku

ktorým bol prístup doposiaľ zamietnutý Vašimi službami. Žiadam Vás o vypracovanie nevyhnutných pokynov s cieľom dohodnúť... nasledujúci dátum na vyhovieenie tejto žiadosti...

Na podporu tejto žiadosti [poukazujem] na rozhodnutie ombudsmana... zo 14. decembra 2004...

Verím, že súdne konanie nebude nevyhnutné a vydáte pokyny Vaším službám [na] zabezpečenie úplného prístupu k dotknutým spisom...

Dovoľujem si Vás požiadať o odpoveď do 21. januára 2005.

...“

25 Dňa 21. januára 2005, ako odpoveď na túto žiadosť, Komisia zaslala IH list v tomto znení:

„Ďakujem Vám za Váš list z 22. decembra 2004..., ktorým žiadate o prístup k dokumentom [týkajúcim sa zmluvy] na základe nariadenia [č.] 1049/2001...

Vzhľadom na to, že Komisia ešte neprijala konečné stanovisko [vo vzťahu] k rozhodnutiu ombudsmana zo 14. decembra 2004, bude Vaša žiadosť vybavená v čo najkratšej lehote.

Vopred Vám ďakujem za pochopenie... S úctou.“

²⁶ Komisia 14. februára 2005 sporným aktom podpísaným riaditeľom riaditeľstva „Podpora operácií“ v rámci Úradu pre spoluprácu EuropeAid odpovedala na žiadosť podanú IH 22. decembra 2004 takto:

„Ďakujem Vám za Váš list z 22. decembra 2004..., ktorým žiadate o prístup k dokumentom [týkajúcim sa zmluvy] na základe nariadenia [č.] 1049/2001...

Dňa 21. januára 2005 som Vás informoval, že pred odpoveďou na Vašu žiadosť Komisia prijme konečné stanovisko [vo vzťahu] k rozhodnutiu ombudsmana zo 14. decembra 2004.

Vzhľadom na to, že Komisia prijala stanovisko [vo vzťahu] k uvedenému rozhodnutiu, podľa ktorého táto inštitúcia nezdieľa výklad podaný ombudsmanom týkajúci sa [článku 4 ods. 1 písm. b) a ods. 3 druhého pododseku] nariadenia uvedeného vyššie a týkajúci sa nariadenia [Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.] 45/2001 [z 18. decembra 2000] o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva [a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 2001, s. 1; Mim. vyd. 13/026, s. 102)], rozhodla nesprístupniť dokumenty, ktoré — podľa Komisie — spadajú pod režim výnimiek upravených v tomto nariadení tak, ako sú uvedené v oznámení Komisie ombudsmanovi z 12. októbra 2004.

S ľútosťou Vám preto oznamujem, že s výnimkou dokumentov sprístupnených v rámci nahliadnutia Vášho klienta do spisu [týkajúceho sa zmluvy] 26. [augusta] 2002 a [piatich] dokumentov, ktoré Komisia pripojila k uvedenému oznámeniu ombudsmani — ktorých obsah bol zaslaný... — Komisia nemá v úmysle sprístupniť Vám ostatné dokumenty...”

Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

- 27 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 11. apríla 2005 IH podala žalobu o neplatnosť sporného aktu.
- 28 Osobitným podaním podala Komisia námietku neprípustnosti na základe článku 114 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Dňa 26. júna 2005 IH predložila pripomienky k tejto námietke.
- 29 Na podporu tejto námietky neprípustnosti Komisia najmä uviedla, že sporný akt sa obmedzuje na potvrdenie rozhodnutia prijatého v priebehu júla 2002, obsiahnutého v jej listoch z 8. a 26. júla 2002, teda rozhodnutia, ktoré nebolo predmetom nijakej žaloby podanej zo strany IH v stanovenej lehote. Tento akt v dôsledku toho nepredstavuje akt napadnuteľný v rámci žaloby o neplatnosť podanej podľa článku 230 ES.
- 30 Súd prvého stupňa v bodoch 72 až 75 napadnutého rozsudku v prvom rade považoval list z 8. júla 2002 za prvú odpoveď na žiadosť o prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy v zmysle článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001.

- 31 Súd prvého stupňa v bodoch 76 až 79 napadnutého rozsudku v druhom rade považoval list z 26. júla 2002 za odpoveď na opakovanú žiadosť v zmysle článku 8 uvedeného nariadenia, zaslanú Komisii zo strany IH 11. júla 2002.
- 32 V treťom rade Súd prvého stupňa v bode 81 napadnutého rozsudku konštatoval, že vzhľadom na to, že rozhodnutie obsiahnuté v liste z 26. júla 2002 nebolo napadnuté v lehote, ku dňu podania žaloby IH už bolo právoplatné.
- 33 Vzhľadom na judikatúru, podľa ktorej je neprípustná žaloba o neplatnosť podaná proti rozhodnutiu, ktoré len potvrdzuje predchádzajúce rozhodnutie, ktoré nebolo napadnuté v lehote stanovenej na tento účel, Súd prvého stupňa v dôsledku toho skúmal, či sporný akt predstavuje akt, ktorý len potvrdzuje rozhodnutie z 26. júla 2002.
- 34 V tomto kontexte sa v bode 82 napadnutého rozsudku oprel o judikatúru, podľa ktorej je rozhodnutie výlučne potvrdzujúce skoršie rozhodnutie, ak neobsahuje žiadne nové okolnosti v porovnaní so skorším aktom a nepredchádza mu žiadne opätovné skúmanie situácie adresáta skoršieho aktu. V tejto súvislosti citoval rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 1980, Grasselli/Komisia (23/80, Zb. s. 3709, bod 18), uznesenie Súdu prvého stupňa zo 4. mája 1998, BEUC/Komisia (T-84/97, Zb. s. II-795, bod 52) a rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. júna 2002, AICS/Parlament (T-365/00, Zb. s. II-2719, bod 30).
- 35 Súd prvého stupňa v tomto ohľade najskôr v bodoch 83 až 92 napadnutého rozsudku preskúmal, či skutočnosti uvedené IH mohli predstavovať „nové okolnosti“ v zmysle tejto judikatúry. Dospel k záveru, že ani závery ombudsmana v jeho rozhodnutí zo 14. decembra 2004 a ani úvahy a výsledky vyšetrovania, ktoré viedol v rámci skúmania sťažnosti IH, nepredstavujú nové okolnosti spôsobilé rozlíšiť sporný akt od listu z 26. júla 2002.

- 36 Súd prvého stupňa ďalej skúmal, či spornému aktu predchádzalo „opätovné preskúmanie“ situácie IH v zmysle judikatúry citovanej v bode 34 tohto rozsudku. Túto možnosť vylúčil v bodoch 93 až 100 napadnutého rozsudku.
- 37 Súd prvého stupňa preto v bode 102 napadnutého rozsudku považoval za dôvodné tvrdenie Komisie, podľa ktorého sporný akt je výlučne potvrdzujúcim aktom a v dôsledku toho vyhovel námietke neprípustnosti vznesenej Komisiou.
- 38 Súd prvého stupňa navyše v bodoch 103 až 110 napadnutého rozsudku spresnil, že aj za predpokladu, že sporný akt nepredstavuje výlučne potvrdzujúci akt listu z 26. júla 2002, nemôže byť ani považovaný za napadnuteľný akt z dôvodu, že mal byť považovaný za prvú odpoveď v zmysle článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, ktorá nemôže byť predmetom žaloby o neplatnosť podľa článku 230 ES.
- 39 Vzhľadom na tieto predchádzajúce úvahy Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu IH ako neprípustnú.

Návrhy účastníkov konania a konanie pred Súdny dvorom

- 40 IH vo svojom odvolaní navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok,

— rozhodol s konečnou platnosťou vo veci samej a zrušil sporný akt alebo subsidiárne vrátil vec Súdu prvého stupňa na nové konanie vo veci a

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

41 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie ako sčasti neprípustné alebo nedôvodné a

— zaviazal IH na náhradu trov konania.

42 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 21. októbra 2009 IH navrhla, aby Súdny dvor nariadil opätovné otvorenie ústnej časti konania podľa článku 61 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora uplatniteľného na odvolacie konanie podľa jeho článku 118.

O žiadosti o opätovné otvorenie ústnej časti konania

43 Súdny dvor môže v súlade s článkom 61 svojho rokovacieho poriadku bez návrhu, na návrh generálneho advokáta, ako aj na návrh účastníkov konania nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania, ak usúdi, že nemá dostatok informácií alebo že vec má

byť rozhodnutá na základe tvrdenia, ku ktorému sa účastníci konania nevyjadrili (rozsudok z 8. septembra 2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Bwin International, C-42/07, Zb. s. I-7633, bod 31 a citovaná judikatúra).

- 44 Naopak Štatút Súdneho dvora Európskej únie a jeho rokovací poriadok neupravujú možnosť účastníkov konania predložiť pripomienky v reakcii na návrhy prednesené generálnym advokátom.
- 45 IH sa vo svojej žiadosti obmedzuje na tvrdenie, že návrhy generálneho advokáta vychádzajú z nesprávneho výkladu nariadenia č. 1049/2001.
- 46 Súdny dvor dospel po vypočutí generálneho advokáta k záveru, že má k dispozícii všetky informácie potrebné na rozhodnutie vo veci a že táto nemusí byť preskúmaná z hľadiska tvrdenia, ktoré pred ním nebolo prejednané.
- 47 Z tohto dôvodu nie je potrebné nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania.

O odvolaní

- 48 V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa v podstate prijal námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou z dôvodu, že sporný akt nepredstavuje napadnuteľný akt.

49 IH uvádza tri dôvody na podporu svojho odvolania. Prvý dôvod je založený na nesprávnom kvalifikovaní rozhodnutia obsiahnutého v liste z 26. júla 2002 ako odpovede na opakovanú žiadosť v zmysle článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001. Druhý a tretí dôvod, ktoré sa týkajú sporného aktu, sú založené na nesprávnom kvalifikovaní tohto aktu ako aktu, ktorý iba potvrdzuje uvedené rozhodnutie, a na nesprávnom kvalifikovaní tohto aktu ako prvej odpovede v zmysle článku 7 ods. 1 toho istého nariadenia.

50 Najskôr treba spoločne preskúmať druhý a tretí odvolací dôvod.

51 Podľa ustálenej judikatúry môžu byť predmetom žaloby o neplatnosť len opatrenia s právne záväznými účinkami, ktoré môžu zasiahnuť do záujmov žalobcu tým, že podstatným spôsobom zmenia jeho právne postavenie (pozri najmä rozsudok z 12. septembra 2006, Reynolds Tobacco a i./Komisia, C-131/03 P, Zb. s. I-7795, bod 54 a citovanú judikatúru).

52 Z ustálenej judikatúry týkajúcej sa prípustnosti žalôb o neplatnosť tiež vyplýva, že pri kvalifikovaní napadnutých aktov treba vychádzať zo samotnej ich podstaty, ako aj zo zámeru ich autorov. V tomto ohľade sú napadnuteľnými aktmi v zásade opatrenia, ktoré konečným spôsobom určujú postoj Komisie na záver určitého správneho konania a majú vyvolávať záväzné právne účinky spôsobilé ovplyvniť záujmy žalobcu, s výnimkou dočasných opatrení, ktorých účelom je pripraviť konečné rozhodnutie a ktoré takéto účinky nemajú, ako aj aktov, ktoré len potvrdzujú skorší akt, ktorý nebol v lehote napadnutý (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. júla 2008, Athinaiki Techniki/Komisia, C-521/06 P, Zb. s. I-5829, bod 42).

53 Pokiaľ ide o nariadenie č. 1049/2001, treba uviesť, že jeho články 7 a 8 tým, že upravujú konanie rozdelené na dve časti, majú na jednej strane umožniť rýchle a jednoduché vybavenie žiadostí o prístup k dokumentom dotknutých inštitúcií, ako aj na druhej strane prioritne umožniť zmier sporov, ktoré by prípadne mohli vzniknúť. Pre prípady,

keď takýto spor nemôže byť medzi stranami vyriešený, odsek 1 tohto článku 8 upravuje opravné prostriedky, a to súdnu žalobu a podanie sťažnosti ombudsmanovi.

- 54 Toto konanie v časti, v ktorej upravuje podanie opakovanej žiadosti, najmä umožňuje dotknutej inštitúcii opätovne preskúmať svoje stanovisko pred prijatím konečného rozhodnutia o zamietnutí, ktoré môže byť predmetom žaloby pred súdmi Únie. Takéto konanie umožňuje pohotovejšie vybavovať prvé žiadosti a v dôsledku toho čo najčastejšie vyhovieť očakávaniam žiadateľa, pričom táto inštitúcia môže súčasne prijať podrobné stanovisko pred konečným zamietnutím prístupu k požadovaným dokumentom, najmä ak tento žiadateľ opätovne podá svoju žiadosť o ich sprístupnenie napriek odôvodnenému zamietnutiu zo strany uvedenej inštitúcie.
- 55 Na určenie, či akt môže byť predmetom žaloby podľa článku 230 ES, treba skúmať skôr jeho obsah, než formálne znenie (pozri rozsudok z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9).
- 56 Okrem toho treba zdôrazniť, že nariadenie č. 1049/2001 priznáva právo na veľmi široký prístup k dokumentom dotknutých inštitúcií, pričom výhoda takéhoto práva nepodlieha podľa článku 6 ods. 1 tohto nariadenia odôvodneniu žiadosti. Navyše, podľa jeho článku 4 ods. 7 výnimky uvedené v odseku 1 až 3 tohto článku sa môžu uplatniť až v čase, keď je ochrana odôvodnená z hľadiska obsahu dokumentu.
- 57 Z toho vyplýva, že osoba môže podať novú žiadosť o prístup k dokumentom, ku ktorým jej bol prístup predtým zamietnutý. Takáto žiadosť núti dotknutú inštitúciu preskúmať, či zamietnutie skoršieho prístupu je naďalej dôvodné z hľadiska zmeny právnej alebo skutkovej situácie, ktorá medzičasom nastala.

- 58 V tomto ohľade treba konštatovať, že sporný akt predstavuje vo svetle tak jeho obsahu, ktorý výslovne zmieňuje „konečné stanovisko“ Komisie, ako aj kontextu, v ktorom bol vydaný, konečné zamietnutie zo strany Komisie sprístupniť všetky dokumenty požadované IH. Toto zamietnutie ukončilo dlhú sériu krokov postupne uskutočnených IH v priebehu troch rokov, pripomenutých v bodoch 11 až 26 tohto rozsudku a smerujúcich k získaniu prístupu k dokumentom vzťahujúcim sa na zmluvu a obsahujúcich viaceré žiadosti podané IH na tento účel.
- 59 Ako bolo uvedené v bode 57 tohto rozsudku, IH môže podať nové žiadosti o prístup k uvedeným dokumentom bez toho, aby Komisia mohla poukazovať na skoršie zamietnutia prístupu.
- 60 Rovnako za okolností, aké sú v predmetnej veci, Komisia nemôže užitočne tvrdiť, že IH mala po tom, čo jej bol oznámený sporný akt, podať novú žiadosť a počkať, kým jej táto inštitúcia opäť zamietne prístup na to, aby sa toto zamietnutie považovalo za konečné, a teda napadnuteľné. Nezávisle na skutočnosti, že Komisia v spornom akte neinformovala IH o jej práve podať opakovanú žiadosť, totiž takýto postup IH nemohol viesť k ňou želanému výsledku vzhľadom na skutočnosť, že Komisia, ako vyplýva z podrobného stanoviska a zverejnenia piatich dokumentov v rámci konania začatého pred ombudsmanom, detailne preskúmala žiadosť o prístup predloženú IH a jasne a definitívne prijala svoje stanovisko, pokiaľ ide o zamietnutie prístupu k požadovaným dokumentom.
- 61 Vyžadovať, aby bol prijatý takýto postup, by bolo okrem toho v rozpore s cieľom konania stanoveného nariadením č. 1049/2001, ktoré má za cieľ zabezpečiť rýchly a jednoduchý prístup k dokumentom dotknutých inštitúcií.
- 62 Vo svetle týchto skutočností treba konštatovať, že Súd prvého stupňa nesprávne dospel k záveru, že sporný akt nepredstavuje napadnuteľný akt, ktorý môže byť predmetom

žaloby o neplatnosť podľa článku 230 ES. Z vyššie uvedených úvah totiž vyplýva, že v rozpore s tým, ako rozhodol Súd prvého stupňa, žaloba proti takémuto aktu je prípustná.

- 63 Z toho vyplýva, že druhý a tretí odvolací dôvod, ktoré uviedla IH na podporu svojho odvolania, sú dôvodné. Bez toho, aby bolo potrebné preskúmať prvý dôvod, treba preto odvolaniu vyhovieť a zrušiť napadnutý rozsudok.

O žalobe na prvom stupni

- 64 Podľa článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Súdu prvého stupňa sám vydať konečné rozhodnutie vo veci, ak to stav konania dovoľuje.

- 65 V tejto fáze konania však Súdny dvor nemôže rozhodnúť o žalobe podanej na Súde prvého stupňa. Tento aspekt sporu totiž predpokladá preskúmanie skutkových otázok na základe dôkazov, ktoré neboli prejednané v konaní na Súde prvého stupňa, keďže tento súd rozhodol o námietke neprípustnosti podanej samostatným aktom. Konanie nie je v dôsledku toho, pokiaľ ide o vec samu, v stave, v ktorom možno vydať konečné rozhodnutie. Súdny dvor však naopak disponuje informáciami potrebnými na to, aby mohol s konečnou platnosťou rozhodnúť o námietke neprípustnosti, ktorú vzniesla Komisia počas konania na prvom stupni.

- 66 Z dôvodov uvedených v bodoch 51 až 62 tohto rozsudku musí byť táto námietka neprípustnosti založená na tom, že sporný akt nemôže byť predmetom žaloby o neplatnosť, zamietnutá.

67 V dôsledku toho treba vrátiť vec Súdu prvého stupňa, aby preskúmal žalobu IH smerujúcu k zrušeniu sporného aktu.

O trovách

68 Podľa článku 122 prvého odseku rokovacieho poriadku, ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou vo veci samej, potom rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 69 ods. 2 toho istého poriadku uplatniteľného na základe jeho článku 118 na konanie o odvolaní účastníka konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

69 Vzhľadom na to, že odvolaniu bolo vyhovené a Súdny dvor zamietol námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania súvisiacich s odvolaním, ako aj trov konania na prvom stupni súvisiacich s námietkou neprípustnosti v súlade s návrhmi IH a v zostávajúcej časti rozhodnúť o trovách konania neskôr.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 5. júna 2008, Internationaler Hilfsfonds/Komisia (T-141/05) sa zrušuje.**
- 2. Námietka neprípustnosti, ktorú vzniesla Komisia Európskych spoločenstiev pred Súdom prvého stupňa Európskych spoločenstiev, sa zamietá.**

- 3. Vec sa vracia Všeobecnému súdu Európskej únie, aby rozhodol o návrhoch Internationaler Hilfsfonds eV smerujúcich k zrušeniu rozhodnutia Komisie Európskych spoločenstiev zo 14. februára 2005, ktorým jej bol zamietnutý prístup k určitým dokumentom držaným touto inštitúciou.**

- 4. Európska komisia je povinná nahradiť trovy tohto konania, ako aj trovy konania na prvom stupni súvisiace s námietkou neprípustnosti.**

- 5. O zostávajúcej časti trov konania sa rozhodne neskôr.**

Podpisy